

Justitsministeriet

Folketinget
Underudvalget under Udvalget for Forretningsordenen
Christiansborg
1240 København K.

Dato: **- 9 NOV. 2006**
Kontor: Lovafdelingen
Sagsbeh.: Lisa Holm Petersen
Sagsnr.: 2006-799-0024
Dok.: LOJ40602

1. Ved skrivelse af 10. oktober 2006 (ref. 06-000920-6) har Underudvalget under Udvalget for Forretningsordenen anmodet om mine eventuelle bemærkninger til beretningen fra Kommissionen til undersøgelse af Dan Lynge-sagen.

Underudvalget har i den forbindelse henvist til § 56 i Folketingets Forretningsorden. Efter denne bestemmelse skal alle beretninger fra undersøgelseskommissioner, der vedrører ministres forhold, behandles af Udvalget for Forretningsordenen med henblik på eventuel indstilling om ansvarsspørgsmålet.

På denne baggrund forstår jeg underudvalgets skrivelse således, at man ønsker mine eventuelle bemærkninger til den del af beretningen, der vedrører min besvarelse af 11. juni 2002 af spørgsmål nr. S 2267 fra MF Søren Søndergaard (EL). Der henvises til beretningen side 1217-1252.

Undersøgelseskommissionens opgave var på dette punkt at vurdere, om Justitsministeriet i den nævnte besvarelse "skulle have afgivet urigtige oplysninger om kontakter mellem Dan Lynge og politiet", jf. beretningen side 1217 med henvisning til kommissionens kommissorium.

2. Det nævnte spørgsmål nr. S 2267 havde følgende ordlyd:

"Vil ministeren oplyse, om medarbejdere ved PET har været i direkte kontakt med Dan Lynge?"

Min besvarelse af spørgsmålet havde følgende ordlyd:

”I forbindelse med den seneste tids presseomtale af et samarbejde mellem politiet og den tidligere rocker Dan Lynge er det bl.a. fremgået, at Dan Lynge har haft kontakt til politiet og videregivet en række oplysninger fra rockermiljøet.

Politiets Efterretningstjeneste har i forskellige sammenhænge været involveret i den politimæssige indsats i forhold til rockerkriminaliteten.

Chefen for Politiets Efterretningstjeneste har meddelt mig, at han har talt med nuværende og tidligere ansatte og søgt oplyst, om man i den forbindelse også fra efterretningstjenestens side måtte have været i direkte kontakt med Dan Lynge. Han har på den baggrund meddelt mig, at der ikke er fremkommet oplysninger om, at dette skulle være tilfældet.”

Som det fremgår af kommissionens beretning side 1247, har de forklaringer, som er afgivet over for kommissionen, og det undersøgelsesmateriale, som er indhentet, bekræftet, at der ikke har været nogen direkte kontakt mellem Dan Lynge og Politiets Efterretningstjeneste i relation til indsatsen mod rockerkriminalitet, jf. også pkt. 3 nedenfor.

Som det ligeledes fremgår, har der været en direkte kontakt mellem Dan Lynge og efterretningstjenesten på et helt andet område, nemlig det såkaldte non-proliferationsområde.

Justitsministeriet var bekendt med denne – i øvrigt meget begrænsede – kontakt, da besvarelsen blev afgivet, og dette var bl.a. baggrunden for den udformning, som besvarelsen fik. Jeg kan i den forbindelse henvise til de forklaringer, som jeg selv og Justitsministeriets departementschef har afgivet over for kommissionen, jf. kommissionens beretning side 1227-1243.

3. Af beretningen side 1249 fremgår det som den samlede kommissions opfattelse, at ”et svar, der går ud på, at der ikke inden for området for bekæmpelse af rockerkriminalitet har været en direkte kontakt mellem Dan Lynge og medarbejdere i PET, isoleret set ikke indeholder urigtige oplysninger.” På linje hermed fastslås det, at de afgivne forklaringer og det indhentede materiale ”bekræfter, at der ikke har været en sådan kontakt”, jf. beretningen side 1247 og pkt. 2 ovenfor.

Det fremgår endvidere – ligeledes som den samlede kommissions opfattelse – at ”særlige hensyn kan gøre sig gældende ved besvarelsen af spørgsmål om PETs virksomhed, og at udgangspunktet må være, at Justitsministeriet må afstå fra i besvarelser af spørgsmål – herunder

spørgsmål fra Folketinget – at oplyse om PETs samarbejdspartnere”, jf. beretningen side 1248.

I forlængelse heraf anfører kommissionens flertal (Lis Sejr og Claus Søgaard-Christensen), at man ”kan tiltræde den vurdering, som er kommet til udtryk i de afgivne forklaringer, og hvorefter Justitsministeriet i besvarelsen af det stillede spørgsmål efter den almindelige praksis for så vidt angår PETs arbejdsområder måtte vælge mellem enten at svare, at man ikke kunne udtale sig, eller at svare afgrænset om en direkte kontakt inden for området for bekæmpelse af rockerkriminalitet”, jf. beretningen side 1249.

Kommissionens mindretal (Eva Smith) har på dette punkt en anden vurdering, idet det efter mindretallets opfattelse synes at være ”særdeles uhensigtsmæssigt at indføre en ”åbenhed”, hvor det tilkendegives, at der inden for et bestemt område ikke har været kontakt, idet dette naturligt må føre til en modsætningsslutning”, jf. beretningen a.st.

4. Spørgsmålet om, hvorvidt der ved besvarelsen skulle være afgivet ”urigtige oplysninger om kontakter mellem Dan Lynge og politiet” (jf. pkt. 1 ovenfor), omtales herudover nærmere i beretningen side 1250-1252.

Det fremgår således af beretningen side 1250, at kommissionen har forstået kritikken af Justitsministeriets besvarelse således, at ”Justitsministeriet i formuleringen af svaret ikke med tilstrækkelig tydelighed har angivet, at man kun svarede for en afgrænset del af PETs virksomhed, at der ikke i formuleringen af spørgsmålet var lagt op til en sådan afgrænsning, og at man ved svaret således har givet Folketinget et fejlagtigt indtryk af, at PET ikke inden for nogen af PETs arbejdsområder havde været i direkte kontakt med Dan Lynge.”

I den forbindelse anfører kommissionens flertal – for så vidt angår spørgsmålet om justitsministerens ansvar – bl.a. følgende, jf. beretningen a.st.

”Flertallet af kommissionens medlemmer (Lis Sejr og Claus Søgaard-Christensen) anser problemstillingen for at omhandle den valgte formulering af det afgivne svar. En vurdering af, om den valgte formulering i tilstrækkelig grad præciserer præmisserne for svaret, lader sig ikke gøre, uden samtidig at udtale sig om, hvorvidt der med svaret er givet Folketinget urigtige eller vildledende oplysninger, jf. lov om ministres ansvarlighed § 5, stk. 2. Flertallet finder derfor, at formuleringen af svaret ikke vil kunne behandles af kommissionen, da det som tidligere anført [jf. beretningen side 1246] ikke er en del af kommissionens opgaver at udtale sig om ministres ansvar – hvad enten dette måtte indebære, at ministeren ifølge kommissionens vurdering fritages for ansvar eller findes at have tilsidesat sine plig-

ter. Efter flertallets opfattelse ligger det således uden for kommissionens kompetence at udtale sig om, hvorvidt afgrænsningen af området, som svaret angår, er markeret tilstrækkeligt tydeligt ved den valgte formulering.”

Som jeg forstår kommissionens mindretal (Eva Smith), er man – for så vidt angår spørgsmålet om ministerens ansvar – enig i den forståelse af lov om undersøgelseskommissioner, som flertallet giver udtryk for, jf. beretningen side 1251-1252.

Det kan tilføjes, at mindretallet – for så vidt angår spørgsmålet om embedsmandsansvar – finder, at ”udkastet til spørgsmålets besvarelse ikke burde have været udformet som sket, og at ministeren således ikke burde have været rådgivet til at afgive dette svar til Folketinget.” I betragtning af, at besvarelsen ikke indeholder urigtige oplysninger (jf. herved pkt. 2 og 3 ovenfor), finder mindretallet imidlertid ingen anledning til, at et tjenstligt eller retligt ansvar søges gennemført, jf. beretningen a.st.

5. I en skrivelse af 28. juni 2006 fremkom jeg med bemærkninger til et udkast til undersøgelseskommissionens beretning (der i alt væsentligt svarer til den endelige beretning). Jeg vedlægger til underudvalgets orientering en kopi af denne skrivelse, der også er optrykt som bilag til kommissionens beretning, jf. beretningens protokoller og bilag (bind 4) side 648.

Som det fremgår af skrivelserne, er det også i dag min opfattelse, at der ikke ved den omtalte besvarelse blev givet vildledende eller urigtige oplysninger om kontakter mellem Dan Lyng og politiet.

En nærmere redegørelse for dette synspunkt er indeholdt i et indlæg ligeledes af 28. juni 2006 til kommissionen, der er afgivet af advokat Bjørn Høberg-Petersen som bisidder for Justitsministeriets departementschef. Det fremgår af min skrivelse, at jeg kan tilslutte mig de bemærkninger, der fremgår af dette indlæg.

Jeg vedlægger til underudvalgets orientering en kopi af det nævnte indlæg, der også er optrykt i beretningens protokoller og bilag (bind 4) side 639-647. Af sammenfatningen i indlægget fremgår bl.a. følgende:

”Den diskussion, som besvarelsen af spørgsmål nr. S 2267 har givet anledning til, er for så vidt alene opstået, fordi Justitsministeriet – ud fra et almindeligt ønske om større åbenhed med hensyn til Politiets Efterretningstjeneste – valgte ikke at anvende den ”traditionelle” svarform, men at gå et skridt videre og give de oplysninger om efterretningstjenestens kon-

takt med Dan Lyng, som det var muligt at give, og som man antog, at spørgsmålet sigtede på.

Det er helt sædvanligt, og almindeligt anerkendt i parlamentarisk praksis, at besvarelser af folketingsspørgsmål kan være mere afgrænsede end det spørgsmål, der besvares. Så længe dette er sagligt begrundet i de foreliggende omstændigheder og i øvrigt markeres med fornøden klarhed – således at der ikke gives indtryk af, at der svares på mere, end tilfældet er – kan der ikke være noget kritisabelt i en sådan fremgangsmåde.

I lyset af den mediemæssige omtale af Dan Lyng-sagen i dagene forud for, at spørgsmål nr. S 2267 blev stillet, var Justitsministeriet efter min opfattelse fuldt ud berettiget til at antage, at spørgsmålet vedrørte efterretningstjenestens eventuelle kontakter med Dan Lyng på rockerområdet, og at besvare det i overensstemmelse hermed.

Svaret indebar, at der – ud fra grundlæggende hensyn til Politiets Efterretningstjeneste – ikke blev givet Folketinget oplysning om, at der havde været en begrænset kontakt mellem efterretningstjenesten og Dan Lyng på et helt andet område, nemlig det såkaldte non-proliferationsområde. Der kan ikke peges på forhold, som på nogen måde kan begrunde, at Justitsministeriet med denne afgrænsning af besvarelsen skulle have haft interesse i eller motiv til at afgive en besvarelse, der ikke var dækkende for de faktiske forhold.

Den nævnte afgrænsning kom efter min opfattelse klart til udtryk i den indholdsmæssige og sproglige udformning af svaret på spørgsmål nr. S 2267. Der er således intet belæg for, at besvarelsen med rimelighed skulle kunne opfattes således, at der slet ikke – dvs. heller ikke inden for andre områder end rockerområdet – havde været nogen direkte kontakt mellem Politiets Efterretningstjeneste og Dan Lyng.

Jeg kan også i dag henholde mig til disse synspunkter (der er nærmere begrundet og uddybet i advokat Høberg-Petersens indlæg, som jeg i det hele henviser til).

Det er således meget væsentligt for mig at understrege, at beslutningen om – som en fravigelse af den svarform, der i almindelighed har været anvendt i forhold til spørgsmål om Politiets Efterretningstjenestes samarbejde med kilder – at give Folketinget de oplysninger, som det var muligt at give, alene byggede på et ønske fra Justitsministeriets side om at udvise størst mulig åbenhed om efterretningstjenestens virksomhed. Med hensyn til den kontakt mellem efterretningstjenesten og Dan Lyng vedrørende det såkaldte non-proliferationsområde, som ud fra grundlæggende hensyn til efterretningstjenesten ikke blev omtalt i besvarelsen (jf. pkt. 2 ovenfor), har det da mig bekendt heller ikke fra nogen side været hævdet, at der her skulle have foreligget kritisable forhold.

Det er endvidere fortsat min opfattelse, at Justitsministeriet – som situationen forelå – naturligt kunne gå ud fra, at det var forholdene på rockerområdet, som det pågældende spørgsmål sigtede til, og at denne afgrænsning klart kom til udtryk i besvarelsen, jf. også på dette punkt den nærmere fremstilling i advokat Høberg-Petersens indlæg.

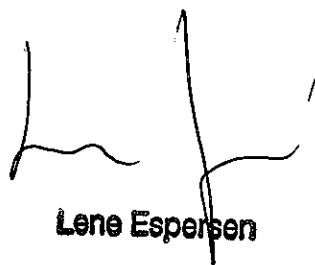
Det tilføjes, at undersøgelseskommissionen – formentlig i konsekvens af den retsopfattelse, der er beskrevet under pkt. 4 ovenfor – ikke har knyttet bemærkninger til mit eller advokat Høberg-Petersens indlæg.

6. Som det fremgår af det ovenfor anførte, kan jeg fortsat stå inde for min besvarelse af spørgsmål nr. S 2267.

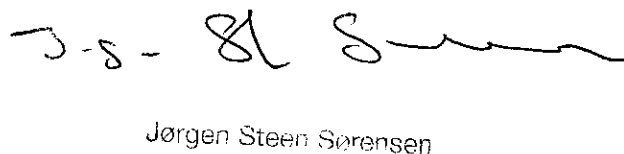
Når dette er sagt, vil jeg imidlertid gerne understrege, at den omstændighed, at den omhandlede besvarelse har kunnet give anledning til så omfattende diskussion, som tilfældet er, naturligvis har gjort indtryk på mig.

Selv om det som nævnt er min bestemte opfattelse, at der blev afgivet et korrekt og dækkende svar, må jeg således konstatere, at det kan have givet anledning til misforståelse.

Det er naturligvis helt afgørende, at svar til Folketinget er formuleret således, at de ikke kan misforstås, og derfor vil hele det omhandlede sagsforløb bestemt indgå i mine og Justitsministeriets overvejelser, når der fremover besvares spørgsmål om Politiets Efterretningstjenestes virksomhed.

Lene Espersen

Jørgen Steen Sørensen